

Blok tematyczny: Moje otoczenie
Temat dnia: „Wsi spokojna, wsi wesola”. Rozmawiamy o życiu na wsi

Cel lekcji:

Poznanie podstawowego słownictwa związanego z otoczeniem uczniów (wieś, wioska, miasto, miasteczko, miejscowość, najbliższa okolica, prowincja, mieszkaniec). Utrwalenie umiejętności rozumienia ze słuchu. Doskonalenie umiejętności uważnego słuchania i wykorzystywania zgromadzonego w ten sposób materiału. Kształcenie w uczniach potrzeby poprawnej i starannej wymowy. Propagowanie prawidłowej postawy podczas pracy zespołowej.

Pomoce:

Uczeń: przybory szkolne.

Nauczyciel: Tekst preparowany.

Zapis w dzienniku: Przywitanie wprowadzające w temat. Niedługie ćwiczenie z podawaniem kilku stolic krajów oraz obwodów Ukrainy/województw Polski. Wprowadzenie leksyki związanej z najbliższym otoczeniem. Opowieść o polskich wioskach, sielankowe wizerunki wsi – pokaz slajdów. Uzupełnienie luk w tekście źródłowym. Utrwalanie słownictwa poznanego na lekcji.

Przebieg:

1. Przywitanie.
2. Ćwiczenie z podawaniem nazw stolic – wprowadzenie do tematu. Przykładowo: Proszę podać nazwę stolicy Francji. Jak nazywa się stolica Hiszpanii? Jakie miasto jest stolicą Portugalii?
3. Burza mózgów – podanie różnic i podobieństw życia w mieście i na wsi.

Przykładowo:

Podobieństwa: mieszkania w domach, dostępność podstawowych instytucji (szkoły, ośrodki zdrowia, domy kultury).

Różnice: na wsi jest zdrowsze powietrze, na wsi więcej otwartej przestrzeni, w mieście lepiej funkcjonuje transport publiczny, w mieście jest więcej sklepów.

4. Ćwiczenia leksykalne: tworzenie rodzin wyrazów (gniazd wyrazowych) – miasto, wieś.

Przykładowo:

Miasto – miasteczko, miejski, międzymiastowy, podmiejski, przedmiejski, mieszczanin, mieszczański.

Wieś – wioska, wiocha, wiejski, wieśniak.

5. Krótka opowieść (komentarz do slajdów z aneksu) nauczyciela o polskich wsiach – utrwalonych w tradycji, w czasach przemian, obecnie.

W temacie lekcji jest zawarty cytat znanego polskiego autora epoki Odrodzenia Jana Kochanowskiego. Autor opiewał w swoim tekście zalety życia wiejskiego. W polskiej wyobraźni zbiorowej mieszkanie na wsi wiązało się z reguły z rustykalną prostotą i urokiem obcowania z naturą, w opozycji do „bezduznego” miasta. Polscy autorzy, wzorując się na pisarzach starożytnych, pisali sielanki. Nie należy także zapominać o trudnym dziedzictwie polskiej wsi, czyli pańszczyźnie, prowadzącej niejednokrotnie do konfliktów. W dwudziestym wieku doszło do gwałtownej modernizacji polskiego rolnictwa, a co za tym idzie, także dynamicznych przemian na wsi. Po drugiej wojnie światowej próbowano dokonać kolektywizacji, jednak plany polskich komunistów nie zostały zrealizowane. Obecnie, choć wciąż jest wiele do zrobienia, to polska wieś rozwija się i unowocześnia swoje oblicze. Dzisiaj poznamy słownictwo przydatne w rozmowie na temat otoczenia wiejskiego.

6. Uzupełnianie luk w tekście. Tekst do rozdania dla uczniów umieszczono w aneksie.

Mieszkam w Lubaniu. Jest to niewielka miejscowość w pobliżu Włocławka. Moja wioska jest typowo rolnicza i pięknie położona w dorzeczu Dolnej Wisły. Ten region nazywa się Kujawy. Stąd wywodzili się ostatni królowie polscy z dynastii Piastów: Władysław Łokietek z Brześcia Kujawskiego oraz jego syn – Kazimierz Wielki z Kowala. W mojej najbliższej okolicy znajduje się również słynne uzdrowisko Ciechocinek. Niedaleko od Lubania leży miejscowość Kłóbka, która słynie z pięknego skansenu.

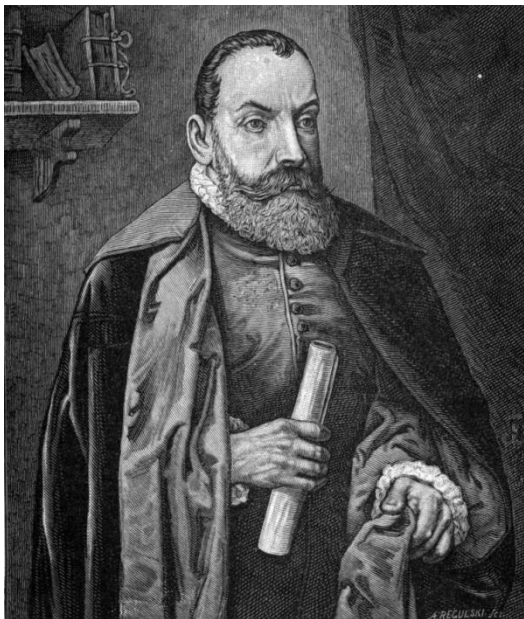
7. Utrwalenie słownictwa poznanego na lekcji. Nauczyciel zadaje pytania sprawdzające:

- proszę podać przymiotnik od słowa wieś? (wiejski);
- proszę podać zdrobnienie od słowa wieś? (wioska);
- co oznacza słowo sielanka? (utwór literacki o tematyce wiejskiej);
- co oznacza słowo rustykalny? (wiejski);

Zadanie domowe

Proszę dokonać opisu jednej z ilustracji wsi prezentowanych przez nauczyciela podczas lekcji (10 zdań).

Aneks dla nauczyciela

Jan Kochanowski

Wieś Zalipie

Skansen w Kłóbce

Nowoczesna zabytkowa wieś Gołęczewo

Tekst do uzupełnienia

Mieszkam w Lubaniu. Jest to niewielka ..... w pobliżu Włocławka. Moja ..... jest typowo rolnicza i pięknie położona w ..... Dolnej Wisły. Ten region nazywa się ..... Stąd wywodzili się ostatni królowie polscy z dynastii Piastów: ..... Łokietek z Brześcia ..... oraz jego syn – ..... Wielki z Kowala. W mojej ..... okolicy znajduje się również słynne uzdrowisko ..... Niedaleko od Lubania leży miejscowość Kłóbka, która słynie z ..... skansenu.